

NARODOWE CZYTANIE

7 września 2019

Zapraszamy rodziny, miłośników literatury, teatru amatorskiego, wydarzeń i ekspozycji muzealnej do wspólnej obecności

7 września 2019 r., sobota w **godzinach 12:00-15:00**.

Doroczne godziny **Narodowego Czytania** traktujemy jako akt solidarności wobec języka i literatury polskiej. Choć mimo upływu lat i przemijania pokoleń, wartość tekstów jest samoistna, to przecież w muzeum na otwartym powietrzu, inaczej niż w szkole, w łóżku, w parku, teksty te konkurują mimowolnie z innym przekazem, także oddającym lata już minione. Słowo splata się z przedmiotem, obrazy kreślone piórem dobrowolnie wpasowują się w przestrzeń ekspozycji. W skansenie wiedza historyka kultury materialnej i muzealnika prowadzi do powstania wariantowej materializacji wyobraźni pisarza.

Spośród 8 nowel-opowiadań wybranych przez Prezydenta RP, w Muzeum Wsi Lubelskiej czytać i wyobrażać będziemy dwa utwory. Oba mocno wyróżniają się swoją zbieżnością z tematyką ekspozycji historycznej i przyrodniczej lubelskiego skansenu. To **Orka Władysława Stanisława Reymonta** oraz **Bruno Schulza, Mój ojciec wstępuje do strażaków** (ze zbioru *Sanatorium pod Klepsydrą*).

Orka powstała w 1917 r., wydana drukiem w 1919 r. Reymontowski obraz żywo splata się z nędzą na polskiej wsi spowodowaną działaniami I wojny światowej, epidemiami, pijaństwem. Poprowadzimy uczestników spotkania na przednówek, na polu zaprzęgniemy do niemal neolitycznej orki radłem z morelowego drzewa a następnie przejdziemy na orkę ciężkim jednoskibowym pługiem. Świtająca Niepodległość Odrodzonej wniesie wkrótce dobre światło na polską wieś - wiemy o tamtym lecz wiemy także tym, że praca i zbiorowy wysiłek jest wartością ponadczasową.

Poetyka drugiego utworu *Mój ojciec wstępuje do strażaków* zawieszona jest nad społecznym znaczeniem straży ogniowej w II Rzeczypospolitej. Bruno Schulz - malarz, pisarz i poeta jakby z chmury nad miasteczkiem-sztetł niepowtarzalnie plastycznie kreśli pierwsze-drugie oblicze straży ogniowej w środowisku miasteczkowym. To rola iluminacyjna i paradna. Aura i gala tradycyjnego najpiękniejszego munduru z grzebieniem na kasku i skrzydłami-epoletami jest najmocniejszym miasteczkowym pancerzem dla nienasyconych uczucia wyrazistej przewagi nad zrównoważoną współobecnością. To zupełnie nieeksponowany obraz straży i strażaka w miasteczku-sztetł. Prawdę mówiąc w naszym Muzeum - badającym i eksponującym życie codzienne i odświętne wsi, dworu oraz miasteczka II Rzeczypospolitej - i bez lektury Schulza - zdawaliśmy sobie sprawę z obecności tych namiętności. Opowiadanie to Bruno Schulz napisał prawdopodobnie w 1934 r. Już 3 lutego 1935 r. ukazało się w „Wiadomościach Literackich”. W latach bezpośrednio poprzedzających wydanie *Sanatorium pod Klepsydrą* (1937 r.) tu i owdzie w Europie nasiliły się akty naruszenia tolerancji międzywyznaniowej i harmonii współżycia lokalnych społeczności.

W wielu miejscach na trasie **Narodowego Czytania** będą miejsca siedzące. Czytanie obu nowel i działania towarzyszące zostaną powtórzone. To znak dla prawdziwych miłośników literatury zazwyczaj wielokrotnie sięgających do ukochanych utworów.

Skraj pola na wsi „Wyżyna Lubelska” (**Orka**) oraz wędrówka po skansenie zakończona w „Miasteczkowej kuchni żydowskiej” (**Mój ojciec wstępuje do strażaków**).

Grzegorz Miliszkiewicz

Harmonogram:

12:00 Władysław Stanisław Reymont, **Orka**.

12:45 Bruno Schulz, **Mój ojciec wstępuje do strażaków**.

13:30 Władysław Stanisław Reymont, **Orka**.

14:15 Bruno Schulz, **Mój ojciec wstępuje do strażaków**.

Wstęp po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym uczestnictwa w Muzeum Wsi Lubelskiej.

Dział Edukacji i Ekspozycji

tel. 81 53 385 13, wewn. 18,

od 3 do 6 września, w godz. 8.00 - 14.00.

8 WIELE POLSKIE
ANIMACJE I WYSTĘPY

7 WRZEŚNIA 2019
GODZ. 12:00-15:00
MUZEUM WSI LUBELSKIEJ

ORKA
WŁADYSŁAW STANISŁAW REYMONT

**MÓJ OJCIĘC
WSTĘPUJE DO
STRAŻAKÓW**
BRUNO SCHULZ

Obowiązuje wcześniejsza rezerwacja miejsc:
tel: 81 533-85-13 w.18, w dniach 03-06.09.2019,
godz. 8:00-14:00

Źródło: <https://skansen.lublin.pl/?p=15354>